

TAVARANTARKASTUSOHJESÄÄNTÖ

2015

Keskuskauppakamari on vahvistanut tämän ohjesäännön 27.11.2014. Tämä tavarantarkastusohjesääntö on voimassa 1.1.2015 alkaen.

Ohjesäännön 9 §:ää ja 10 §:ää on muutettu 13.6.2016. Muutokset ovat voimassa 1.8.2016 alkaen.

Ohjesäännön 6 §:n tulkintaohjeeseen on tehty täsmennys ja 9 §:ää, 10 §:ää, 19 §:ää ja 26 §:ää on muutettu 11.12.2020. Muutokset ovat voimassa 1.1.2021 alkaen.

Ohjesäännön 1 §:n tulkintaohjeeseen on tehty lisäys ja 14 §:n sekä 15 §:n ohjesääntökohtaa ja tulkintaohjetta on muutettu 13.12.2024. Muutokset ovat voimassa 1.1.2025 alkaen.

Tavarantarkastusohjesääntö sisältää kursiivilla kirjoitetut tulkintaohjeet. Tulkintaohjeilla on tarkoitus yhtenäistää ja ohjata ohjesäännön soveltamista. Kutakin ohjesäännön pykälää koskeva tulkintaohje on esitetty asianomaisessa pykälässä, poikkeuksena 7 §, jossa on käsitelty tarkastuksen toimittamista laajemmin kuin ohjesäännön pykälään liittyen.

SISÄLLYSLUETTELO

OSA A: TAVARANTARKASTUS

1

1 LUKU. TAVARANTARKASTAJAN ASEMA	1
1 § TAVARANTARKASTAJAN TEHTÄVÄ	1
2 § TAVARANTARKASTAJAN ESTEELLISYYS	3
3 § TAVARANTARKASTAJAN SALASSAPITOVELVOLLISUUS	4
2 LUKU. TAVARANTARKASTUKSEN SUORITTAMINEN	4
4 § TAVARANTARKASTUSTOIMEKSIANTO	4
5 § TARKASTUKSESTA KIELTÄYTYMINEN	5
6 § TARKASTUKSESTA ILMOITTAMINEN	6
7 § TAVARANTARKASTUSTILAISUUS	8
8 § TARKASTAJAN TIETOJENSAANTIOIKEUS	10
9 § TARKASTUSKERTOMUKSEN LAATIMINEN	10
10 § TARKASTUSKERTOMUKSEN TOIMITTAMINEN	11
11 § TAVARANTARKASTUSPALKKIO	12
12 § TARKASTUSKERTOMUKSEN SÄILYTTÄMINEN	13
13 § TARKASTUKSEN JÄLKEISET TOIMET	13
3 LUKU. TAVARANTARKASTAJIEN VALVONTA	14
14 § VALITTAMINEN TAVARANTARKASTUKSESTA	14
15 § VALITUSAIKA	15
16 § VALITUSMAKSU	16

OSA B: TAVARANTARKASTAJA

16

4 LUKU. TAVARANTARKASTAJAHYVÄKSYNTÄ	16
17 § TAVARANTARKASTAJIEN HYVÄKSYMINEN	16
18 § HYVÄKSYMISEDELLYTYKSET	17
19 § HYVÄKSYMISEN VOIMASSAOLO	19
20 § TAVARANTARKASTAJAN VAKUUTUS	19
5 LUKU. TAVARANTARKASTAJANA TOIMIMINEN	20
21 § HTT-AMMATTINIMITYS, HTT-KORTTI JA HTT-LEIMASIN	20
22 § VASTUUVAKUUTTAMISVELVOLLISUUS	21
23 § ILMOITUSVELVOLLISUUS	21
24 § KOULUTTAUTUMISVELVOLLISUUS	22
25 § MAKSUVELVOLLISUUS	22
6 LUKU. TAVARANTARKASTAJAHYVÄKSYMISEN PÄÄTTYMINEN	22
26 § HYVÄKSYMISEN PÄÄTTYMINEN	22
27 § HYVÄKSYMISEN PERUUTTAMINEN	23

TAVARANTARKASTUSOHJESÄÄNTÖ 2015

Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta hyväksyy sääntöjensä mukaisesti tavarantarkastajia suorittamaan tarkastuksia ja arvioiteja elinkeinoelämän eri aloilla sekä valvoo tavarantarkastajien toimintaa. Tavarantarkastajien tulee noudattaa tavarantarkastustoiminnassaan tätä tavarantarkastusohjesääntöä sekä Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan antamia päätöksiä ja ohjeita.

Keskuskauppakamarin hyväksymällä tavarantarkastajalla on oikeus käyttää ammattinimitystä HTT-tavarantarkastaja, HTT tai Keskuskauppakamarin hyväksymä tavarantarkastaja (Av Centralhandelskammaren godkänd varubesiktningsman, Goods Inspector authorized by the Finnish Chambers of Commerce)

Tulkintaohje:

Tavarantarkastusohjesääntö koskee Keskuskauppakamarin hyväksymiä tavarantarkastajia näiden toimiessa tavarantarkastuksiin liittyvissä tehtävissä. Tavarantarkastusohjesääntö ei koske tavarantarkastajia silloin, kun nämä toimivat muissa tehtävissä kuin tavarantarkastajana.

OSA A: TAVARANTARKASTUS

1 luku. Tavarantarkastajan asema

1 § Tavarantarkastajan tehtävä

Tavarantarkastajan tehtävänä on suorittaa teknisenä asiantuntijana tavaroiden, tuotteiden, palveluiden ja työsuoritusten tarkastuksia ja arvioiteja sillä alalla (ns. hyväksymisryhmä), jonka Keskuskauppakamari on hänelle määritellyt. Tehtävä on henkilökohtainen.

Tavarantarkastajan on suoritettava tehtävänsä puolueettomasti, riippumattomasti, huolellisesti ja luotettavasti. Erityisesti hän ei saa ottaa vastaan ohjeita tai mennä sitoumuksiin, jotka vähentäisivät hänen puolueettomuuttaan tai vaikuttaisivat hänen lausuntojensa sisältöön eikä käyttää asemaansa tai tehtäväänsä asiattoman edun tavoittelemiseksi.

Tavarantarkastajalla ei ole oikeutta tarkastajan ominaisuudessaan toimia välimiehenä, konsulttina tai muussa tehtävässä, jossa hänen puolueettomuutensa, riippumattomuutensa tai luotettavuutensa voi vaarantua.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan tehtävänä on tarkastaa ja arvioida tavaroita, tuotteita ja palveluja sekä työsuorituksia teknisenä asiantuntijana.

Tarkastajan edellytetään ottavan kantaa mahdollisen vahingon todennäköiseen syyhyn silloin, kun se on mahdollista. Syyllä tarkoitetaan teknisiä syitä. Tässäkään yhteydessä tarkastajan ei tule esittää vain harkinnanvaraisia tai tarkoituksenmukaisuuteen perustuvia arvioita.

Tavarantarkastajalla on oikeus esittää arvioinnin yhteydessä mahdollisen välittömän vahinkovaaran edellyttämä korjausohje. Tällä ei kuitenkaan tarkoiteta korjaussuosituksen antamista. Rahallisen arvion antaminen edellyttää lähtökohtaisesti, että tarkastaja perustaa arvionsa tarkoituksenmukaiseen ja rakennusalan tarkastuksissa hyvän rakennustavan mukaiseen korjaustapaan, joka on esitettävä tarkastuskertomuksessa. Rahallista arviota ei saa antaa, ellei sitä ole pyydetty.

Tavarantarkastajalla on kiinteistön / huoneiston kuntotarkastuksen yhteydessä oikeus esittää toimenpide-esityksiä havaittujen vaurioiden korjaamiseksi. Toimenpide-esitykset eivät yleensä ole sellaisenaan riittäviä työohjeita, vaan vaurioiden oikean korjaamistavan määrittäminen vaatii usein erillisen korjaussuunnitelman laatimisen. Kuntotarkastuksessa havaittuja korjaustarpeita koskeva kustannusarvio on mahdollista laatia kuntotarkastajalta tilattuna erillisenä toimeksiantona, erillistä veloitusta vastaan. Päätöksen kustannusarvion laatimisen mahdollisuudesta ja sitä koskevan toimeksiannon vastaanottamisesta tekee tavarantarkastaja.¹

Tavarantarkastajan tehtävä on henkilökohtainen. Tavarantarkastaja ei voi luovuttaa tehtävää toiselle henkilölle, vaan hänen on suoritettava tarkastukseen liittyvät tehtävät henkilökohtaisesti. Tarkastajan mahdollisuudesta käyttää toisia tarkastajia tai avustajia tai muita asiantuntijoita apunaan tarkastuksessa on määrätty 4 §:ssä.

Tavarantarkastajalta edellytetään ehdotonta puolueettomuutta tehtävänsä suorittamisessa. Tarkastajan tosiasiallinen puolueettomuus voi horjua, jos hänellä on sitoumuksia, jotka välillisestikin saattaisivat aiheuttaa riippuvuussuhteen tavarantarkastustehtävän osapuoliin. Tässä tarkoitettu sitoumus voi olla esim. työsuhde, toimeksiantosuhte, palvelussuhde, velkasuhde tai muu vastaava riippuvuussuhde.

Tavarantarkastajan on suoritettava tehtävänsä myös ehdottoman huolellisesti. Tavarantarkastajan asema edellyttää, että tarkastajan huolellisuus on keskimääräistä asiantuntijan huolellisuutta korkeammalla tasolla.

Tavarantarkastajan on toimittava yleistä luottamusta herättävällä tavalla ja Suomen lain mukaisesti.

Tavarantarkastaja ei saa käyttää tavarantarkastaja-asemaansa hyväkseen tavoitellakseen itselleen tai omassa intressipiirissään asiattomia etuja. Tässä pätee sama sääntö kuin missä tahansa muussakin julkista luottamusta ja arvostusta nauttivassa tehtävässä. Tavarantarkastaja ei esimerkiksi saa markkinoida tai myydä muuta liike- tai ammattitoimintaansa HTT-aseman tai -tittelin avulla. Esimerkiksi "Koneet ja laitteet"-ryhmässä toimiva tavarantarkastaja ei saa ilmoittaa markkinoinnissaan, joka koskee hänen liikkeessään myytävien koneiden ja laitteiden myyntiä, että laitteet ovat asiallisia ja niiden hinta-arviot luotettavia, koska liikkeenharjoittajana toimii tavarantarkastaja. Asiattoman edun

¹ Kyseinen kappale on lisätty ohjesääntöön 13.12.2024, voimaantulo 1.1.2025 alkaen. Kyseinen kappale koskee ainoastaan hyväksymisryhmän 3.7. piirissä olevaa kiinteistön / huoneiston kuntotarkastusta eikä tule sovellettavaksi muihin tarkastuksiin.

tavoittelemista on myös liikekumppanin etujen edistäminen tavarantarkastajatoiminnan välityksellä.

Tarkastajalla on oikeus markkinoida toimintaansa tavarantarkastajana. Markkinoinnin tulee olla asiallista. Markkinoinnissa on otettava huomioon, että tavarantarkastajan tehtävä on henkilökohtainen eikä yritys voi toimia tavarantarkastajana. Keskuskauppakamari voi antaa tavarantarkastustoimintaa ja tarkastajia koskevia markkinointiohjeita.

Tarkastajalla on oikeus käyttää HTT-titteliä ansioluettelossaan. Tarkastaja voi käyttää HTT-titteliä myös käytikortissaan sekä sähköpostiallekirjoituksessaan tarkastustoiminnan yhteydessä. HTT-tavarantarkastajan on aina huolehdittava, että HTT-hyväksynnästä mainitseminen, olkoon se suullinen tai kirjallinen, ei johda väärinkäsityksiin siitä, toimiiko asianomainen tarkastaja tavarantarkastusohjesäännön tarkoittamassa tilanteessa vai muussa tehtävässä.

Tarkastaja ei ole konsultti, viranomainen eikä välimies. Hän ei saa eikä voi velvoittaa osapuolia mihinkään korjaus- tai muihin suoriin antamalla velvoittavia määräyksiä, eikä hän saa eikä voi esittää kannanottojaan osapuolten vastuusta tai velvollisuuksista.

2 § Tavarantarkastajan esteellisyys

Tavarantarkastaja on esteellinen suorittamaan tarkastusta, mikäli hän on asiaan tai johonkin asianosaiseen sellaisessa suhteessa, että hänen luotettavuuttaan voidaan sen vuoksi pitää vähentyneenä.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan on ratkaistava ja päätettävä esteellisyydestään tapauskohtaisesti. Ohjesäännössä on mainittu yleinen periaate, milloin tarkastaja on esteellinen.

Tarkastaja on esteellinen tarkastamaan esimerkiksi omaa työtään tai työtä, jonka lopputulokseen hän on aikaisemmillä toimillaan vaikuttanut.

Tarkastaja on myös esteellinen esimerkiksi, jos

- asiassa on odotettavissa tarkastajalle tai hänen yritykselleen tai työnantajalleen hyötyä tai vahinkoa tai tarkastus koskee tarkastajan lähisukulaisten asioita tai osapuolena on tarkastajan muu läheinen tai hänen ns. vihamiehensä tai*
- tarkastuksen osapuolella on liikesuhde tavarantarkastajan tai hänen läheisensä omistamaan tai muutoin hallitsemaan yritykseen tai yritykseen, jossa tarkastajalla on vaikutusvaltaa esimerkiksi hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä.*

Lähisukulaisella tarkoitetaan edellä tarkastajan lapsia, vanhempia, isovanhempia ja sisaruksia sekä näiden puolisoa ja lapsia. Lähisukulaiseen rinnastetaan tarkastajan puoliso ja tarkastajan kanssa avioliitonomaisissa oloissa elävä henkilö, heidän lapsensa, vanhempansa, isovanhempansa ja sisaruksensa, näiden puoliso ja lapset ja tarkastajan kihlattu. Lähisukulaisena pidetään myös vastaavaa puolisukulaista.

3 § Tavarantarkastajan salassapitovelvollisuus

Tavarantarkastajalla ei ole oikeutta ilmaista tavarantarkastustoiminnassaan saamia tietoja ulkopuolisille. Tavarantarkastuksen osapuolille tavarantarkastajalla on oikeus antaa tietoja vain sikäli kuin ne liittyvät nimenomaisesti kyseiseen tavarantarkastukseen. Tarkastajalla ei ole oikeutta käyttää tarkastustoiminnassaan saamia tietoja kenenkään vahingoksi taikka omaksi tai toisten hyväksi.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastaja ei saa antaa tavarantarkastuksesta tai tarkastuskertomuksiin liittyvistä asioista tietoja ulkopuolisille ellei laissa muuta määrätä.

2 luku. Tavarantarkastuksen suorittaminen

4 § Tavarantarkastustoimeksianto

Tarkastustehtävän suorittamisesta sovitaan tarkastuksen tilaajan ja tarkastajan kesken. Tavarantarkastajan on huolehdittava siitä, että toimeksianto on riittävän selkeä tarkastuksen suorittamiseksi. Tarkastuksen ajankohdasta tarkastaja sopii tarkastuksen tilaajan kanssa ottaen huomioon niin laajasti kuin mahdollista ajankohdan soveltuvuuden kaikille osapuolille.

Mikäli tarkastuksen osapuoli perustellusti kiistää nimetyn tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyyden, on tarkastajan ennen tarkastuksen aloittamista tai loppuunsaattamista selvitettävä osapuolille sopivuutensa ja pätevyytensä tarkastukseen. Ratkaisun toimeksiannon vastaanottamisesta tekee tavarantarkastaja.

Mikäli tehtävän laajuus tai vaikeus sitä edellyttää, tarkastaja voi ottaa tarkastusta suorittamaan yhden tai useamman tarkastajan tai asiantuntijan sovittuaan siitä ensin tarkastuksen tilaajan kanssa. Kokoonkutsuva tarkastaja vastaa tarkastuksen asianmukaisesta suorittamisesta.

Tulkintaohje:

Tarkastustoimeksiannon voi antaa toimeksi yksi osapuoli, osa osapuolista tai kaikki osapuolet yhdessä.

Tavarantarkastustoimeksianto voi olla suullinen tai kirjallinen. Kirjallisen toimeksiantosopimuksen tekeminen, jossa on määritelty vähintään toimeksiantaja, tämän yhteystiedot, tarkastuspyynnön sisältö ja kohde sekä tavarantarkastaja, on kuitenkin ehdottoman suositeltavaa. On myös suositeltavaa ottaa toimeksiantosopimukseen ehdot muista tavarantarkastusta määrittävistä seikoista, mm. asiantuntijoiden tai avustajien käyttämisestä, tarkastuskertomuksen toimittamisajasta ja -tavasta sekä palkkiosta ja sen mahdollisesta arvonnäkökulmasta.

Mikäli tarkastuksen tilaajana eivät ole kaikki asian osapuolet ja muu osapuoli kiistää nimetyn tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyyden, tarkastajan on ennen tarkastuksen

lopullista vastaanottamista selvitettävä osapuolille sopivuutensa ja pätevyytensä tarkastuksen suorittamiseen. Tällä säännöksellä pyritään siihen, että tarkastaja nauttisi kaikkien osapuolten luottamusta ja tarkastuksen avulla olisi mahdollisimman suuri todennäköisyys päästä osapuolten välillä yksimielisyyteen heidän välisissään riidanalaisissa asioissa. Tällä ei tarkoiteta sitä, että tavarantarkastaja ottaisi kantaa itse riita-asiaan, vaan että osapuolet saatuaan luotettavaksi katsomansa tarkastuskertomuksen päätyisivät keskenään sopuratkaisuun.

Mikäli osapuoli on kiistänyt tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyuden eikä tarkastaja ole pystynyt antamaan osapuolia tyydyttävää selvitystä, tarkastajan on 5 §:n mukaan kieltäydyttävä tarkastuksesta. Kieltäytymisen edellytyksenä on, että kiistäminen on ollut perusteltua. Perusteettomalla kiistämällä ei voida estää tarkastuksen suorittamista.

Mikäli tarkastustehtävä on laaja tai vaikea, tarkastaja voi käyttää apunaan yhtä tai useampaa muuta tarkastajaa tai asiantuntijaa. Koska toisen tarkastajan tai asiantuntijan käyttäminen lisää tarkastuksen kuluja, on käyttämisestä sovittava ehdottomasti etukäteen tarkastusta pyytäneen kanssa. Tarkastajalla on oikeus valita ne henkilöt, joita hän haluaa käyttää apunaan tarkastuksen tekemisessä. Jos tarkastustehtävä ulottuu osin tarkastajan omien hyväksymisryhmien ulkopuolelle, on asiantuntija-avustajana tältä osin pääsääntöisesti aina käytettävä toista tavarantarkastajaa. Mikäli ryhmien ulkopuolelle kohdistuvan tarkastuskohdan osuus on koko tarkastuksen laajuuteen ja sisältöön nähden vähäinen ja mikäli toista tavarantarkastajaa ei ole kohtuullisin kustannuksin tai kohtuullisen välimatkan päästä saatavissa, voi asiantuntija-avustajana käyttää muutakin asiantuntijaa. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että päävastuullinen tarkastaja pystyy varmistumaan asiantuntija-avustajan asiantuntemuksesta ja lisäksi, että osapuolet hyväksyvät menettelyn. Jos tarkastajaa ei voida kohtuudella edellyttää tekemään tarkastusta yksin, eikä toimeksiantaja suostu toisen tarkastajan tai asiantuntijan käyttämiseen, on tarkastajalla oikeus kieltäytyä tarkastuksesta. Tällainen tilanne voi olla kysymyksessä esimerkiksi kun tarkastuksen kohteena on laaja rakennuskohde tai suuri tuontierä nopeasti pilaantuvaa tavaraa.

Mikäli tarkastuksen suorittaa useampi tarkastaja tai yksi tarkastaja muun asiantuntijan kanssa, kokoonkutsuva tarkastaja vastaa tarkastuksen ajasta ja paikasta sopimisesta sekä tarkastuksen asianmukaisesta suorittamisesta.

Tarkastuksen ajankohdasta sovitaan ensisijaisesti tarkastuksen tilaajan kanssa. Tarkastajan on kuitenkin pyrittävä sopimaan ajankohdasta siten, että kaikilla osapuolilla on mahdollisuus osallistua tarkastukseen. Tarkastuksen asianmukaisen lopputuloksen kannalta on tärkeää, että kaikki osapuolet olisivat paikalla tarkastuksessa. Kaikkien osapuolten läsnäolo ei kuitenkaan ole välttämätön edellytys tarkastuksen suorittamiselle.

5 § Tarkastuksesta kieltäytyminen

Tarkastajan tulee kieltäytyä vastaanottamasta tarkastustehtävää, mikäli hän katsoo olevansa asiassa esteellinen tai mikäli tarkastus koskee kysymystä, johon hänen

asiantuntemuksensa ei riitä tai jos tarkastuksen osapuoli on riittävin perustein kiistänyt tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyyden kyseiseen tarkastukseen. Tarkastaja vastaa itse esteellisyytensä toteamisesta.

Kun henkilö hakemuksestaan hyväksytään tarkastajaksi, hänelle syntyy velvollisuus ottaa vastaan tarkastustehtäviä. Tarkastajalla on kuitenkin hyväksyttävästä syystä oikeus kieltäytyä suorittamasta tarkastustehtävää. Tarkastajan on ilmoitettava kieltäytymisen syy tarkastuksen tilaajalle.

Tulkintaohje:

Tarkastajalla on velvollisuus kieltäytyä tarkastustehtävästä, jos

- *hän on asiassa esteellinen TAI*
- *hänen asiantuntemuksensa ei ole riittävä TAI*
- *tarkastuksen osapuoli on perustellusti kiistänyt tarkastajan puolueettomuuden tai asiantuntemuksen riittävyyden.*

Näissä tapauksissa tavarantarkastajalla ei ole harkintaoikeutta, vaan hänen täytyy kieltäytyä tarkastuksesta.

Tarkastajalla on toisaalta myös oikeus kieltäytyä tarkastuksesta joissakin tilanteissa, esimerkiksi:

- *tarkastaja ei perustellusta syystä ehdi suorittaa tarkastusta*
- *tehtävä on niin laaja, ettei tarkastaja kohtuullisessa ajassa selviä siitä, eikä tarkastuksen tilaaja suostu siihen, että tarkastuksen suorittaisi useampi tarkastaja tai jos tehtävä on luonteeltaan sellainen, ettei tarkastaja sitä ilman toisen asiantuntijan apua pysty suorittamaan eikä tarkastuksen tilaaja suostu asiantuntija-avun käyttämiseen.*
- *tarkastaja ei ole saanut niitä tietoja ja aineistoa, jotka hänen käsityksensä mukaan ovat tarpeellisia tarkastuksen suorittamiseksi.*

6 § Tarkastuksesta ilmoittaminen

Tarkastajan on ilmoitettava tarkastuksen ajasta, paikasta ja tarkastuksen sisällöstä niille tunnetuille osapuolille, joita asia välittömästi koskee. Tästä voidaan kuitenkin poiketa, mikäli ilmoittaminen ei ole kohtuullisin toimenpitein ja tarkastusta kohtuuttomasti lykkäämättä mahdollista. Tarkastajan on selvítettävä tarkastukseen liittyvät välittömät osapuolet. Tarkastuksen tilaaja ja tarkastaja voivat myös sopia, että tarkastuksen tilaaja huolehtii ilmoittamisesta. Vastuu ilmoittamisesta on kuitenkin tarkastajalla. Osapuolilla on oikeus olla läsnä, lausua mielipiteensä tarkastuksessa ja antaa tavarantarkastajalle asiaan liittyvää kirjallista materiaalia.

Tulkintaohje:

Tarkastajan on ehdottomasti ilmoitettava tarkastuksen pitämisestä ja tarkastuksen ajankohdasta kaikille välittömille osapuolille. Poikkeustilanteissa, kun ilmoittaminen ei ole ollut mahdollista, tarkastaja voi kuitenkin suorittaa tarkastuksen. Tällöin tarkastuskertomuksen asianomaiseen kohtaan on merkittävä, kuinka tarkastuksesta on yritetty ilmoittaa. Tarkastuksesta ilmoittaminen voi olla käytännössä mahdotonta osapuolen muutettua ulkomaille tai hänen piileskellessään. Mikäli ulosottoviranomainen on yrittänyt ottaa yhteyttä esim. tavaran takaisinottoilanteessa osapuoleen ilmoittaen samassa yhteydessä tarkastuksen

pitämisestä siinä kuitenkaan onnistumatta, on tämän katsottava riittävän myös ilmoitukseksi tarkastuksesta.

Joissakin kiireellisissä tapauksissa voidaan tarkastus myös joutua pitämään, vaikkei ilmoitusta ole ehditty tehdä. Esimerkiksi tavarantarkastus tai kuljetusvahinko² voi vaatia, että tarkastus tehdään nopealla aikataululla, vaikkei osapuolelle ole ilmoitettu tarkastuksesta.

Pääsääntöisesti ilmoittaminen tulee tehdä kirjallisesti, esimerkiksi kirjatulla kirjeellä tai sähköisesti kuittausta vastaan ja varata osapuolille viikko aikaa valmistautua tarkastukseen. Osapuolille on suositeltavaa ilmoittaa mahdollisuudesta toimittaa tarkastajalle kirjallista materiaalia sekä mahdollisuudesta käyttää avustajaa tai edustajaa tarkastuksessa erityisesti silloin, jos osapuoli on itse estynyt tarkastukseen saapumasta.

Tarkastajan on selvitettävä tarkastukseen liittyvät välittömät osapuolet. Välittöminä osapuolina on pidettävä pääsääntöisesti niitä tahoja, jotka ovat keskenään suoraan ja välittömästi sopimus-, korvaus- ym. suhteessa. Mikäli tarkastajalla on tiedossaan myös muita tahoja, joihin asia saattaa vaikuttaa, nämäkin tahot on asiallista kutsua tarkastustilaisuuteen. Mikäli tarkastaja tietää tai hänen pitäisi käsittää, että varsinainen tarkastuksen taustalla oleva vastakkainasettelu on muiden kuin toimeksiantajan ja sopimusten yms. perusteella todettavan välittömän sopimusosapuolien välillä, tarkastajan on käsiteltävä näitäkin tahoja välittöminä osapuolina, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta tarkastustehtävän suorittamisen kannalta. Tilanteita, joissa vastakkainasettelu voi olla muidenkin kuin välittömien sopimusosapuolien välillä, voi liittyä esimerkiksi kiinteistöväilytoimintaan, mahdolliseen aiempaan tavarantarkastukseen, välillisen omistuksen tilanteisiin, alihankintaketjuihin, jaettuihin urakoihin ja rahoitusjärjestelyihin. Tarkastaja tekee ratkaisun kutsuttavista osapuolista kuultuaan tarkastuksen tilaajaa.

Epäselvissä tilanteissa osapuolia koskeva ratkaisu tulee tehdä huomioon ottaen, että tavarantarkastus ja siitä laadittava tarkastuskertomus palvelisivat niiden tarpeita, jotka oleellisesti liittyvät tarkastukseen.

Säännöksellä osapuolten oikeudesta olla läsnä ja lausua mielipiteensä tarkastuksessa pyritään siihen, että kaikkien osapuolten näkemykset tarkastuksen kohteesta ja siihen vaikuttavista seikoista tulevat tarkastajan tietoon niin, että tarkastaja voi suorittaa tarkastuksen puolueettomasti ja asiallisesti mahdollisimman täydellisesti. Tarkastajalla on velvollisuus kuunnella osapuolten mielipiteet, mutta hänellä ei ole velvollisuutta kommentoida niitä. Tarkastajan on syytä pidättäytyä kommentoinneista ja ilmaista asiantuntijänäkömyksensä asiassa vasta tavarantarkastuskertomuksessa.

On olemassa tarkastustilanteita, joissa ei varsinaisesti ole tarkastuksen tilaajan lisäksi muita osapuolia. Tällöin ilmoittamista osapuolille ei luonnollisesti vaadita. Näissä tapauksissa on kysymys yleensä tarkastuksista, joiden taustalle ei liity osapuolten välistä riita-asiaa. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi

² Tehty täsmennys tulkintaohjeeseen 11.12.2020.

pankkitakausta varten tehtävä arvonmääritys tai
apporttiomaisuuden arvonmääritys.

7 § Tavarantarkastustilaisuus

Tavarantarkastaja johtaa tavarantarkastusta. Tarkastus on suoritettava puolueettomasti, huolellisesti ja luotettavasti sekä viivyttämättä kunkin tapauksen vaatimalla tavalla. Tavarantarkastajan on tehtävä ennen tavarantarkastuksen alkamista selkoa osapuolille tavarantarkastajan roolista puolueettomana asiantuntijana sekä selostettava annetun toimeksiannon laajuus. Tavarantarkastajan on toimitettava osapuolille joko etukäteen tai tavarantarkastustilaisuudessa tavarantarkastusohjesäännön tavarantarkastusta koskeva osa (osa A, ilman tulkintaohjeistusta). Tarkastajan on tavarantarkastuksen yhteydessä esitettävä Keskuskauppakamarin antama todistus, HTT-kortti.

Kutsutulla asiantuntijalla on lähtökohtaisesti velvollisuus huomauttaa havaitsemistaan terveyttä ja turvallisuutta uhkaavista vaaroista. Tarkastajan on tarpeen vaatiessa annettava neuvoja ja ohjeita niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä vahinkojen estämiseksi.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan tulee ehdottomasti antaa osapuolille tiedoksi tavarantarkastusohjesäännön tavarantarkastusta koskeva osa (osa A, ilman tulkintaohjeistusta). Viittaus siihen, että ohjesääntö on saatavissa Keskuskauppakamarista tai sen kotisivuilta, ei ole riittäväksi katsottava informaatio ohjesäännön sisällöstä.

Koska tavarantarkastusohjesäännön tavarantarkastusta koskeva osa (osa A, ilman tulkintaohjeistusta) on toimitettava osapuolille viimeistään tarkastustilaisuudessa, on suositeltavaa toimittaa ohjesääntö kutsun yhteydessä siltä varalta, että kaikki osapuolet eivät ole tarkastuksessa edustettuina.

Halutessaan tavarantarkastaja voi ottaa osapuolilta kuittauksen ohjesäännön antamisesta.

Tarkastajan on esiinnyttävä tilaisuudessa ja muutoinkin tavarantarkastajan roolissa luottamusta herättävällä ja tavarantarkastajan aseman edellyttämällä tavalla. Tavarantarkastajan on kohdeltava tarkastuksen osapuolia tasapuolisesti.

Kussakin tapauksessa tavarantarkastuksen toimittamisen lähtökohtana on tavarantarkastajalle annetun toimeksiannon sisältö. Toimeksiannon sisältö tulee ilmoittaa osapuolille kokonaisuudessaan tarkastuksesta ilmoitettaessa. Tämän jälkeen toimeksiantoa ei saa enää supistaa tai laajentaa ilman kaikkien osapuolten suostumusta. Tavarantarkastajan on toimeksiannon puitteissa harkittava, tarvitaanko tapauksessa esivalmisteluja ja missä määrin. Tarkastajan on kaikissa tapauksissa selvitettävä asiaan kuuluvat asiakirjat. Mikäli tarkastajalle ei luovuteta tarpeellisia, olemassa olevia asiakirjoja ja muita tietoja, hänellä on velvollisuus kieltäytyä tarkastuksesta. Mikäli puuttuvalla tiedolla ei ole niin olennaista merkitystä, ettei tarkastusta voitaisi suorittaa, tarkastajan on merkittävä puute tarkastuskertomukseen.

Tarkastajan on myös harkittava mitä apukeinoja ja apuvälineitä hän mahdollisesti tarvitsee tarkastuksessa - esim. mittausvälineet, kamera. Mitattavissa olevat kohteet tarkastajan on mitattava asiaa koskevien ohjeiden mukaan ja kirjattava mittaustulokset paitsi tehtävää tarkastuskertomusta myös tarkastuksen toisinnettavuutta varten. Mikäli kysymyksessä on suuri määrä tavaroita, tarkastajan on perehdyttävä asianmukaiseen otantamenetelmään ja käytettävä otantaa tarkastuksessa. Tavarantarkastajan on tutustuttava myös ennakolta aihetta käsittelevään kirjallisuuteen, mikäli kysymyksessä on erityis- tai yksittäislaatuinen tapaus tai siihen muutoin on aihetta. Tarkastajan on myös harkittava tarvitaanko tapauksessa muita asiantuntijoita, jolloin heidän käytöstään on sovittava erikseen tarkastuksen tilaajan kanssa (4 §). Sama koskee mahdollisesti tarvittavia tulkkeja ja kielenkääntäjiä. Mikäli tapaus edellyttää tutkimuksia, jotka on teetettävä erillisessä tutkimuslaitoksessa, on näistä myös sovittava erikseen tarkastuksen tilaajan kanssa. Joissakin tapauksissa tavarantarkastajan on asiallista tutustua tarkastuskohteeseen ennakolta.

Tavarantarkastajan on tarkastustehtävässä pitäydyttävä toimeksiannon sisältöön. Toimeksiannossa määritetään tarkastuksen kohteet ja laajuus. Jos toimeksiannossa on pyydetty esim. tutkimaan tarkastuksen tilaajan listan mukaan, onko tarkastuskohteessa puutteita tai virheitä, tavarantarkastajan on tutkittava nimenomaisesti nämä kohdat. Tarkastaja vertaa tarkastuskohdettaan ensisijaisesti aiheesta olemassa oleviin normeihin, säännöksiin ja ohjeisiin. Jos kohteesta on lisäksi määritelty erillisissä kohdekohtaisissa sopimuksissa, tarkastajan tulee verrata suoritettua työtä tai tarkastettavaa tuotetta näihin sopimuksiin. Jollei sopimuksia tai asiaan suoraan sovellettavia säännöksiä ole löydetävissä, tarkastajan on pyrittävä löytämään muu vertailuperuste. Esimerkiksi rakennusallalla vertailuperusteena on tällöin usein rakentamisen yleiset laatuvaatimukset (RYL).

Laajoissa toimeksiannoissa tavarantarkastajan on hyvä tehdä tarkastuskertomuksen alussa selvitys omasta esitystekniikastaan väärinkäsitysten välttämiseksi. Mikäli tavarantarkastaja toteaa toimeksiannon kohteessa vain moitittavat virheellisyudet ja puutteellisuudet ja jättää muut kohdat mainitsematta, on tästä tehtävä selkoa tarkastuskertomuksessa. Suositeltavaa on kuitenkin käydä lävitse kaikki toimeksiantoon sisältyvät kohdat, ja kommentoida näiden kohdalla niiden virheellisyudet tai ei-virheellisyudet.

Tarkastustilaisuudessa tavarantarkastajan on kuultava osapuolia ja pyrittävä mahdollisimman seikkaperäiseen käsitykseen tarkastuskohteesta. Tarkastajalla on velvollisuus kuunnella osapuolten mielipiteet, mutta hänellä ei ole velvollisuutta kommentoida niitä. Tarkastajan on syytä pidättäytyä kommentoinneista ja ilmaista asiantuntijanäkemyksensä asiassa vasta tavarantarkastuskertomuksessa. Vaikka tavarantarkastajalla ei ole velvollisuutta kommentoida osapuolten näkemyksiä tarkastustilaisuudessa, on tarkastajan kuitenkin suositeltavaa kirjata mahdollisimman sanatarkasti ylös oleellimmat seikat, mitä osapuolet ovat hänelle ilmoittaneet tai osoittaneet. Tarkastajan on kirjattava myös kaikki itse fyysisessä kohteessa tarkastuksen puitteissa tekemänsä havainnot. Tarkat kirjausmerkinnät ovat

tarkastajalle hyvä apuväline myös mahdollisesti myöhemmin tapahtuvissa asian käsittelyissä, mm. oikeudenkäynnissä.

Tarkastajalla on 1 §:n mukaan tietyissä tilanteissa velvollisuus antaa neuvoja ja ohjeita liittyen terveyttä ja turvallisuutta uhkaaviin vaaroihin. Mikäli on kyse nopeasti tai herkästi pilaantuvasta tavarasta tai muusta vahingonvaarasta ja vaara on selvä, on tavarantarkastajan annettava toimenpideohjeet enempien vahinkojen välttämiseksi, kuten tavarán säilyttämiseksi, tavarán vahingoittuneen osan erottamisesta vahingoittumattomasta osasta ja helposti pilaantuvan tavarán kiireellisestä myynnistä. Tällä tarkastajan velvollisuudella ei tarkoiteta sitä, että tavarantarkastaja ryhtyisi konsultoimaan osapuolia tarkoituksenmukaisista jatkotoimenpiteistä tai toimimaan osapuolten asiamiehenä.

8 § Tarkastajan tietojensaantioikeus

Tarkastajan tulee saada kaikki ne tiedot ja aineisto, jotka hänen käsityksensä mukaan ovat tarpeellisia tarkastuksen suorittamiseksi. Mikäli tarkastajalle ei luovuteta edellä mainittuja tietoja, hänellä on oikeus kieltäytyä tarkastuksesta tai sen loppuunsaattamisesta. Mikäli puuttuvalla tiedolla ei ole niin olennaista merkitystä, ettei tarkastusta voitaisi suorittaa, tarkastajan on merkittävä puute tarkastuskertomukseen.

9 § Tarkastuskertomuksen laatiminen³

Tavarantarkastajan on laadittava tarkastuksesta tarkastuskertomus Keskuskauppakamarin vahvistamaa lomakemallia käyttäen. Kertomusta laadittaessa on otettava yksityiskohtaisesti huomioon lomakkeen otsikoinneista tarkastuskertomuksen sisältöön kohdistuvat vaatimukset. Tarkastuskertomuksesta on käytävä ilmi kaikki asiaan vaikuttavat seikat.

Jos arviointia pyydetään vahingoittuneen, puutteellisen tai virheellisen tavarán korjauskustannuksista ja tarkastaja katsoo arvioinnin mahdolliseksi, arviointi on merkittävä kertomukseen.

Tarkastajan on päivättävä tarkastuskertomus sekä yksilöitävä se omalla tarkastajanumerollaan. Tarkastuskertomuksessa tulee olla HTT-logo. Tavarantarkastajalautakunta voi antaa tarkempaa ohjeistusta sähköisesti toimitettavan tarkastuskertomuksen koostamisesta, yksilöinnistä sekä muista sähköisistä tunnisteista.

Tulkintaohje:

Tarkastuskertomus on laadittava Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan vahvistamaa lomakemallia käyttäen. Kuntotarkastuskertomus on laadittava käyttäen kuntotarkastusta varten vahvistettua lomakemallia. Mikäli tarkastus koskee käyvän arvon määrittämistä ajoneuvo- ja konepuolella, voi kertomuksen laadinnassa käyttää käyvän arvon kertomuspohjaa.

³ 9 § on muutettu koskien tarkastuskertomuksen sähköistä toimittamista. Muutos on tullut voimaan 1.8.2016. Kohtaa on muutettu uudelleen 11.12.2020. Kohdasta on poistettu maininnat HTT-leimasta ja allekirjoituksesta sekä lisätty maininta tarkastajanumerosta ja HTT-logosta. HTT-leima on poistunut käytöstä 19.3.2018.

Tarkastuskertomuksesta on käytävä ilmi kaikki asiaan vaikuttavat seikat. Mikäli tarkastuksen kohteesta on jäänyt 7 §:n mukaisesti puuttumaan jokin sellainen seikka, tieto tai asiakirja, jolla ei ole olennaista merkitystä tarkastuksen loppuunsaattamisen kannalta, on tämä puute merkittävä tarkastuskertomukseen.

Tarkastuskertomuksen on oltava ulkoasultaan siisti ja huolellisesti kirjoitettu ja laadittu. Kertomuksesta tulee käydä selkeästi ilmi erityisesti se, mitä tarkastuksessa on todettu sekä mihin todetut seikat ja havainnot sekä johtopäätökset perustuvat. Tarkastuskertomuksen tulee olla huolellisesti laadittu myös siltä osin, että tarkastajan on liitettävä tarkastuskertomukseen liitteinä se aineisto, joka oleellisesti liittyy tarkastukseen tai johon tarkastuskertomus pohjautuu. Tarkastuskertomukseen on hyvä liittää selventäviä kuvia tarkastuksen kohteesta.

Mikäli tarkastuksessa on lisäksi käynyt ilmi jokin seuraavista seikoista, on se mainittava tarkastuskertomuksessa:

- vahingoittuneet tavarat tai niiden osat eivät vahingon tapahtuessa olleet täysin hyvässä kunnossa pilaantumisen, ruostumisen, kulumisen, iän, huonon aineksen tms. syyn vuoksi ja vahinko on johtunut tai suurentunut tästä syystä*
- tavara on muun aineen pilaama ja tämä aine voidaan saada selville*
- tavaran arvon vähentyminen on johtunut sen virheellisestä tai huolimattomasta käsittelystä tai käytöstä taikka puutteellisesta huolenpidosta*
- vahinko on johtunut kuljetusvälineen puutteellisuudesta, tavaran arasta laadusta, sopimattomasta tai riittämättömästä päällysteestä tai muista samanlaisista syistä taikka vahingosta, joka todennäköisesti oli syntynyt ennen tavaran kuljetusta.*

Mikäli tarkastuksen suorittaa useampi tavarantarkastaja yhdessä, on jokaisen tarkastajan tarkastajanumero kirjattava tarkastuskertomukseen tai sen liitteeseen. Mikäli tarkastukseen on osallistunut tavarantarkastajan kutsumana asiantuntijana muu kuin tavarantarkastaja ja tämä asiantuntija on tehnyt oman lausunnon HTT-tarkastuskertomuksen liitteeksi, vastaa tavarantarkastaja siitä, että kyseinen asiantuntija laatii ja allekirjoittaa lausuntonsa siten, että lausunnosta ilmenee lausunnon ja asiantuntijan asema suhteessa tavarantarkastukseen.

10 § Tarkastuskertomuksen toimittaminen⁴

Tarkastuskertomuksesta annetaan kappaleet tarkastuksen osapuolille, yksi Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnalle ja yhden säilyttää tavarantarkastaja. Tarkastajan on toimitettava tarkastuskertomus osapuolille sekä Keskuskauppakamarille viipymättä tai sopimuksen mukaan tarkastuksen tultua

⁴ 10 § on muutettu koskien tarkastuskertomuksen sähköistä toimittamista. Muutos on tullut voimaan 1.8.2016. Kohtaa on muutettu uudelleen 11.12.2020. Kohdasta on poistettu maininnat HTT-leimasta ja allekirjoituksesta sekä lisätty maininta tarkastajanumerosta, HTT-logosta ja muusta tunnistuksesta sekä kertomuksen sähköisestä koostamisesta. HTT-leima on poistunut käytöstä 19.3.2018.

loppuun suoritetuksi. Tarkastus on loppuun suoritettu, kun tarkastustilaisuus on päättynyt tai viimeistään silloin, kun tavarantarkastaja on tarkastustilaisuuden jälkeen vastaanottanut tarkastuksen kannalta oleellisen materiaalin ja tutkimustulokset.

Tulkintaohje:

Tarkastuskertomuksia on laadittava yksi kappale tarkastuksen osapuolille ja Keskuskauppakamarille tarkastajan valvontaa varten. Yhden kappaleen säilyttää tavarantarkastaja. Jokainen edellä mainituista kappaleista on ns. alkuperäiskappale, joka on tarkastajan yksilöitävä tarkastajanumerolla.

Tarkastuskertomuksen toimitetaan osapuolille pääsääntöisesti sähköisesti. Keskuskauppakamarille tarkastuskertomus tulee toimittaa ainoastaan sähköisesti. Sähköisesti toimitettavan kertomuksen on oltava yksilöity tarkastajanumerolla ja siinä tulee olla HTT-logo tai muu lautakunnan yksilöimä tunniste. Tavarantarkastajalautakunta voi antaa tarkempaa ohjeistusta sähköisesti toimitettavan tarkastuskertomuksen yksilöimisestä sekä muista vastaavista tunnisteista sekä kertomuksen sähköisestä koostamisesta.

Tarkastuskertomuksen toimittamisella osapuolille "viipymättä" tarkoitetaan pääsääntöisesti neljän viikon aikaa. Suositeltavaa on, että tarkastaja ja tavarantarkastuksen toimeksiantaja sopivat tarkastuskertomuksen toimittamisajasta erikseen. Tarkastajan on mahdollista sopia tilaajan kanssa myös pidemmästä kuin neljän viikon ajasta.

Mikäli tarkastuskertomuksen toimittaminen viivästyy neljän viikon ajasta tai muusta sovitusta aikataulusta, tulee tarkastajan ottaa oma-aloitteisesti yhteyttä tilaajaan ja pyytää lisäaikaa kertomuksen toimittamiselle. Tällöin tarkastajan tulee informoida myös muita osapuolia asiasta.

11 § Tavarantarkastuspalkkio

Tavarantarkastajalla on oikeus veloittaa tarkastuksen tilanneelta kohtuullinen palkkio. Tarkastajan on annettava tarkastuksen tilanneelle eritelty palkkio- ja kululasku.

Tavarantarkastajatoiminnan ylläpitämisestä koituvien kulujen peittämiseksi Keskuskauppakamari määrää kustakin tarkastuksesta maksettavaksi erillisen maksun (Keskuskauppakamarin kuluosuus), jonka tavarantarkastaja veloittaa tarkastuksen tilaajalta ja suorittaa Keskuskauppakamarille.

Tulkintaohje:

Tarkastajalla on oikeus veloittaa tarkastusta pyytäneeltä tehtävän kiireellisyys, vaativuus, siihen käytetty aika, erityisolosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioonottaen kohtuullinen palkkio.

Palkkion suuruuteen ei vaikuta tarkastettavan kohteen taloudellinen arvo eikä kohteen muu erityinen merkitys tarkastusta

pyytäneelle. Palkkion kokonaissuuruus määräytyy näin ollen toimeksiannon sisällön, laajuuden, työn määrän ja vaikeusasteen mukaan. Tavarantarkastajalla on lisäksi oikeus periä matkakulut ja muut asianmukaiset kulut kohtuulliseen määrään saakka sekä lisäksi päiväraha.

Tarkastaja on velvollinen ennen toimeksiannon vastaanottamista ilmoittamaan veloituserusteet sekä pyynnöstä antamaan arvion tarkastuksen kokonaiskustannuksista. Tarkastaja on lisäksi velvollinen ilmoittamaan palkkion arvonlisäverollisuudesta.

Tavarantarkastajan tulee tarkastustehtävässään ryhtyä vain sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat toimeksiannon sisällön mukaisesti tarpeellisia ja välttämättömiä tavarantarkastuksen asialliselle ja huolelliselle suorittamiselle.

Tarkastajan käyttäessä toimeksiantajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti apunaan toista tarkastajaa tai muuta asiantuntijaa, pätevät näihin henkilöihin samat palkkioperusteet kuin varsinaiseen tarkastajaan.

Palkkio- ja kululaskuerittely merkitään tarkastuksen tilaajalle sekä Keskuskauppakamarille lähetettävän tavarantarkastuskertomuksen yhteyteen. Tämän lisäksi tarkastuksen tilaajalle on toimitettava tarkempi laskuerittely.

Tavarantarkastaja vastaa siitä, että Keskuskauppakamarin määräämä maksu suoritetaan Keskuskauppakamarille. Keskuskauppakamari laskuttaa maksun tavarantarkastajalta.

12 § Tarkastuskertomuksen säilyttäminen

Tarkastajan tulee säilyttää tarkastuskertomuksensa liitteineen vähintään 3 vuotta niiden laatimisesta. Keskuskauppakamari säilyttää sille toimitetut tarkastuskertomukset liitteineen 8 vuotta niiden päiväyksestä.

13 § Tarkastuksen jälkeiset toimet

Mikäli kaikki osapuolet antavat kirjallisen suostumuksensa, tarkastaja voi tarkastuskertomuksen laatimisen ja osapuolille toimittamisen jälkeen toimia esimerkiksi korjaus- tai vastaavien jälkitöiden asiantuntijana. Tällöin kuitenkin asiassa aiemmin tavarantarkastajana toimineen on saatettava osapuolten tietoon, että asiantuntijana toimiessaan hän ei toimi tavarantarkastajan roolissa eikä hänen toimintaansa myöskään sovelleta tältä osin tavarantarkastusohjesääntöä. Kirjallisesta suostumuksesta tulee lähettää kopio tavarantarkastajalautakunnalle.

Tulkintaohje:

Osapuolten suostumus asiaan on hankittava ennen kuin tarkastaja ryhtyy tarkastuksen jälkeisiin toimenpiteisiin.

3 luku. Tavarantarkastajien valvonta

14 § Valittaminen tavarantarkastuksesta

Tavarantarkastajien toimintaa valvoo tavarantarkastajalautakunta sääntöjensä mukaisesti sekä oma-aloitteisesti että valitusmenettelyn kautta.

Tavarantarkastajalautakunnan alaisuudessa toimivat asiantuntijajaostot tutkivat tavarantarkastajan toiminnasta tehty, ohjesäännön vastaista menettelyä koskevat kirjalliset valitukset itsenäisesti ja antavat niistä päätöksen. Jaostokäsittelyssä ei oteta kantaa tarkastuksen lopputulemaan.⁵ Valitusoikeus on niillä, joiden oikeutta tavarantarkastus koskee. Valitusasian osapuolia ovat valittaja sekä tavarantarkastaja.

Valittajan on toimitettava kirjallinen valitus tavarantarkastajalautakunnalle. Valitus on vapaamuotoinen, mutta on suositeltavaa, että valitukseen sisältyy:

- Valittajan ja hänen mahdollisen asiamiehensä nimi ja yhteystiedot,
- tavarantarkastuksen suorittaneen tavarantarkastajan nimi ja tavarantarkastuskertomuksen numero,
- selostus valituksen kohteena olevasta tavarantarkastuksesta ja siinä tapahtuneesta ohjesäännön vastaisesta menettelystä tai virheestä,
- valittajan tilinumero mahdollista valitusmaksun palauttamista varten,
- tarpeelliset liitteet.

Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaosto varaa valituksen kohteena olevalle tavarantarkastajalle tilaisuuden tulla kirjallisesti kuulluksi. Tarvittaessa asiantuntijajaosto hankkii itse tai pyytää osapuolilta tarpeellisiksi katsomiansa lisäselvityksiä.

Asiantuntijajaosto tekee päätöksen annettujen kirjelmien perusteella. Jos asiantuntijajaosto toteaa tavarantarkastajan rikkoneen ohjesäännön määräyksiä, sen tulee antaa tavarantarkastajalle varoitus tai lievissä tapauksissa muistutus. Mikäli rikkominen on ollut vakavaa, tavarantarkastajan hyväksyntä tulee peruuttaa.

Jos asiantuntijajaosto peruuttaa tavarantarkastajan hyväksymisen, voi tavarantarkastaja hakea päätökseen muutosta tavarantarkastajalautakunnan kokoukselta 30 päivässä saatuaan jaoston päätöksestä tiedon. Jaoston päätökset eivät ole muilta osin valituskelpoisia.

Jos on ilmeistä, ettei tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaosto ole toimivaltainen käsittelemään asiaa, on asia jätettävä tutkimatta. Tieto tutkimatta jättämisestä annetaan kaikille valitusasian välittömille osapuolille.

Päätös valitusasiassa toimitetaan valitusasian osapuolille eli valittajalle ja tavarantarkastajalle. Keskuskauppakamari voi pyynnöstä toimittaa päätöksen myös muille valituksenalaisen tavarantarkastuksen osapuolille. Muilta osin valitusasioista annetaan tietoa ulkopuolisille ainoastaan yleisinä tilastoina liittyen valitusasioiden määrään ja määrättyjen seuraamusten määrään. Yksittäisiä tarkastajia koskevista kurinpidollisista seuraamuksista ei anneta tietoa muille kuin valituksenalaisen tavarantarkastuksen osapuolille.

⁵ 14 §:ää muutettu / selvennetty 13.12.2024 maininnalla siitä, että jaostokäsittelyssä ei oteta kantaa tarkastuksen lopputulemaan. Voimaantulo 1.1.2025 alkaen.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajalautakunta tutkii tavarantarkastajan toiminnasta tehdyn valituksen perusteella sen, onko tavarantarkastaja tarkastusta suorittaessaan menettänyt ohjesäännön vastaisella tavalla. Valitusasian käsittelyssä ei tutkita eikä oteta kantaa tarkastuksen lopputulemaan.⁶ Käytännössä lautakunnan työn valitusasioiden osalta suorittavat rakennusalan asiantuntijajaosto sekä auto- ja konealan sekä muiden tarkastusryhmien jaosto. Mikäli jaoston asiantuntemus joltain tarkastusalalta kaipaava vahvistusta, voi se pyytää lautakuntaa nimeämään kyseisen asian käsittelyyn ulkopuolisen asiantuntijan tai hankkia itse tarvitsemiaan lisäselvityksiä.

Jos jaosto toteaa tavarantarkastajan toimineen virheellisesti joko tarkastuksen muodollisessa tai asiallisessa puolesta taikka molemmissa, jaoston tulee antaa tarkastajalle varoitus tai lievissä tapauksissa muistutus. Mikäli rikkominen on ollut vakavaa, jaoston tulee peruuttaa tavarantarkastajan hyväksyminen.

Hyväksymisen peruuttaminen ei edellytä, että tarkastajalle olisi annettu aikaisemmin varoituksia tai muistutuksia. Vastaavasti varoituksen antaminen ei edellytä, että tarkastajalle olisi aikaisemmin annettu muistutuksia.

Jaoston hyväksymisen peruuttamispäätökseen voi hakea muutosta valittamalla tavarantarkastajalautakunnalle. Valitusajaksi on 30 päivää kyseisen päätöksen tiedoksiannosta. Keskuskaupakamarin tavarantarkastajalautakunnan päätöksestä ei voi valittaa.

Tavarantarkastajalautakunta tai sen asiantuntijajaosto voi ottaa tavarantarkastajan toiminnan käsiteltäväksi myös oma-aloitteisesti.

15 § Valitusajaksi

Valitusasia tulee vireille tavarantarkastajalautakunnassa, kun valituskirje on saapunut tavarantarkastajalautakunnalle. Valitus tulee toimittaa pääsääntöisesti sähköisesti. Valitukset tavarantarkastajan toiminnasta on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa tavarantarkastuskertomuksen sähköiseen järjestelmään tehdyn koostamisen päivämäärästä (näkyvä kertomuksen alatunnisteessa).⁷ Tavarantarkastajalautakunnan asiantuntijajaosto voi harkintansa mukaan erityisissä tapauksissa ottaa asian käsiteltäväksi valitusajan kuluttua umpeen. Valittajan on esitettävä erityisen tapauksen osalta poikkeuksellisen painavat perusteet käsittelyn tarpeellisuudelle valituskirjelmässä. Tavarantarkastajan ohjesäännön vastainen toiminta ei yksinään ole riittävä peruste pääsääntöisen kolmen kuukauden valitusajan sivuuttamiselle.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajalautakunta voi erityisissä tapauksissa ottaa asian käsiteltäväksi kolmen kuukauden pituisen valitusajan päätyttyä, kuten esimerkiksi silloin, kun tavarantarkastukseen tai tavarantarkastajaan kohdistuva oikeusprosessi on jatkunut yli valitusajan ja prosessissa on ilmennyt seikkoja, joiden vuoksi

⁶ 14 §:n tulkintaohjetta muutettu / selvennetty vastaavalla tavalla kuin varsinaista ohjesääntökohtaa 13.12.2025, voimaantulo 1.1.2025.

⁷ 15 §:ää täsmennetty valitusajan alkamisen osalta 13.12.2024, voimaantulo 1.1.2025.

tavarantarkastajasta valittamiseen on erityistä aihetta. Näiden seikkojen tulee olla sellaisia, että niistä valittaminen ei ole ollut mahdollista normaalin 3 kk:n valitusajan puitteissa.

Mikäli valitus koskee tapausta, jossa tavarantarkastuskertomusta ei ole koostettu sähköisessä järjestelmässä⁸, mutta valitus kohdistuu selkeästi tavarantarkastajan tavarantarkastusohjesäännössä tarkoitettuun toimintaan, lasketaan valitusajan alkaminen siitä, kun tavarantarkastukseen liittyvät toimenpiteet niitä yhtenä kokonaisuutena tarkasteltaessa ovat päättäneet.

16 § Valitusmaksu

Valittajan on saadakseen valituksen tavarantarkastajalautakunnan käsiteltäväksi suoritettava valitusmaksu. Valitusmaksun suuruuden vahvistaa Keskuskauppakamari. Mikäli tavarantarkastajasta tehty valitus on ollut aiheellinen, valitusmaksu palautetaan valittajalle. Mikäli valitus on ollut vain osittain aiheellinen, tavarantarkastajalautakunta harkitsee, missä määrin valitusmaksu palautetaan.

Mikäli tavarantarkastajasta tehty valitus on ollut joko kokonaan tai osittain aiheellinen ja valitusmaksu on palautettu valittajalle, vastaa tavarantarkastaja Keskuskauppakamarille valituksen käsittelystä aiheutuneista kuluista valitusmaksun määrällä.

Tulkintaohje:

Keskuskauppakamari laskuttaa valitusmaksun valittajalta valitusasian tultua vireille. Jos valitus todetaan aiheelliseksi, Keskuskauppakamari palauttaa valitusmaksun valittajalle. Mikäli valituksen seurauksena tavarantarkastajalle määrätään varoitus, tai hänen hyväksyntänsä peruutetaan, laskuttaa Keskuskauppakamari valitusmaksun tavarantarkastajalta.

OSA B: TAVARANTARKASTAJA

4 luku. Tavarantarkastajahyväksyntä

17 § Tavarantarkastajien hyväksyminen

Tavarantarkastajien hyväksymisestä päättää Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta sääntöjensä ja tämän ohjesäännön mukaisesti.

Tavarantarkastajaksi hyväksymisen edellytyksenä on, että henkilö on suorittanut hyväksyttävästi Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan järjestämän HTT-kokeen. HTT-kokeen suorittaneen henkilön tulee täyttää hyväksymisen edellytykset ja hakea HTT-korttia hyväksytyä koesuoritusta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Muussa tapauksessa koesuorituksen hyväksyntä raukeaa.

⁸ Muutettu 15 §:n tulkintaohjetta 13.12.2024 siten, että allekirjoittamisen korvaa sähköinen koostaminen järjestelmässä, voimaantulo 1.1.2025 lukien.

Kenelläkään ei ole oikeutta vaatia tulla hyväksytyksi tavarantarkastajaksi. Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta hyväksyy tavarantarkastajia harkintansa perusteella. Hyväksyessään tavarantarkastajan Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta määrittelee alan eli hyväksymisryhmän, jolla tavarantarkastaja on oikeutettu toimimaan. Tavarantarkastajalla ei ole oikeutta toimia tavarantarkastajana näin määritellyn ryhmän ulkopuolelle kuuluvissa asioissa.

Tulkintaohje:

Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta järjestää HTT-kokeen lähtökohtaisesti kerran vuodessa. Kokeeseen pyritään hakumenettelyllä.

Kenelläkään ei ole oikeutta vaatia tulla hyväksytyksi tavarantarkastajaksi, vaikka olisi osallistunut HTT-kokeeseen ja suorittanut sen hyväksyttävästi. Tavarantarkastajalautakunnalla ei ole velvollisuutta perustella hakijan hyväksymättä jättämistä.

Hyväksyessään tavarantarkastajan Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta määrittelee alan, jolla tarkastaja on oikeutettu toimimaan. Tavarantarkastajilla ei ole oikeutta toimia kyseisen erikoisan eli hyväksymisryhmän/hyväksymisryhmien ulkopuolella. Tämä on kuitenkin poikkeuksellisesti mahdollista, jos

- *osapuolille on erityisen tärkeitä, että nimenomaan tavarantarkastaja suorittaa tehtävän JA*
- *alalle hyväksytyjä tarkastajia ei ole saatavissa kohtuullisella etäisyydellä tarkastuksen kohteesta JA*
- *kaikki tarkastuksen osapuolet antavat asiassa kirjallisen suostumuksena, jonka tavarantarkastaja toimittaa ennen tarkastusta tavarantarkastajalautakunnalle, JA*
- *kyseisellä tarkastajalla on tosiasiallisesti asiantuntemusta tehtävän suorittamiseen.*

18 § Hyväksymisedellytykset

Tavarantarkastajaksi voidaan hakemuksesta hyväksyä henkilö, joka

- 1) on täyttänyt 30 vuotta,
- 2) on hyvämaineinen ja rehellinen sekä muilta ominaisuuksiltaan ja elämäntavoiltaan sovelias tavarantarkastajaksi,
- 3) hallitsee itseään ja omaisuuttaan,
- 4) on aikaisemman toimintansa perusteella saavuttanut ja säilyttänyt riittävän käytännöllisen kokemuksen ja ammattitaidon,
- 5) on suorittanut hakemaansa alaan liittyvän tutkinnon,
- 6) pystyy toimimaan puolueettomasti ja riippumattomasti tavarantarkastajan tehtävässä,
- 7) asuu tai on vakinaisesti toimessa Suomessa.

Kohtien 1), 5) ja 7) edellytyksistä voidaan poiketa perustellussa tapauksessa.

Tulkintaohje:

Hakijan on lähtökohtaisesti täytettävä kaikki säännöksessä mainitut hyväksymisen edellytykset. Hakijan tulee esittää tavarantarkastajalautakunnan edellyttämä selvitys hyväksymisedellytysten täyttämistä.

- Hakijan hyvämaineisuus voidaan todeta lausunnoilla. Lausunto voi olla tarpeeton, mikäli Keskuskauppakamari tai kauppakamari tuntee hakijan. Muita kohdan 2) mukaisia edellytyksiä voidaan todeta esimerkiksi liiketoimintakieltorekisteriotteiden avulla.
- Tavarantarkastustehtävän menestykselliselle suorittamiselle ovat ratkaisevia hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet. Hakijan sopivuus tehtävään riippuu pitkälti hänen luonteestaan. Hakijan sopivuutta voidaan tarkastella esimerkiksi lausuntojen avulla. Mikäli henkilön hyväksyntä tavarantarkastajaksi on aiemmin peruutettu vakavan ohjesääntörikkomuksen vuoksi, pidetään henkilöä lähtökohtaisesti epäsoveliaana tavarantarkastajaksi. (kohta 2)
- Itsensä ja omaisuutensa hallitsemisella tarkoitetaan, ettei hakija ole konkurssissa, yksityishenkilön velkajärjestelyssä eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu. (kohta 3)
- Riittäväksi katsottava käytännön kokemus ja ammattitaito edellyttää pääsääntöisesti, että hakijalla on kokemusta kyseisen tarkastusalan vaativista tehtävistä kymmenen vuoden ajalta. Ennen varsinaisen ammattitutkinnon suorittamista hankittu käytännön kokemus voidaan harkinnan mukaan lukea edellytettyyn aikaan. (kohta 4)
- Hakijalta edellytetään, että hän on suorittanut hakemaansa tarkastusryhmään liittyvän tutkinnon. (kohta 5) Erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa, esimerkiksi jos varsinaista tutkintoa alalle ei ole olemassa, voi lautakunta hyväksyä henkilön osallistumaan kokeeseen myös ilman tutkintoa. Tällöin henkilöltä edellytetään lähtökohtaisesti pidempää kuin kymmenen vuoden työkokemusta siltä alalta, jolle hän aikoo tarkastajaksi hakeutua. Henkilön täytyy myös osoittaa osaamisensa jollain tutkintotodistusta vastaavalla tavalla.
- Tavarantarkastajan on ehdottomasti pystyttävä toimimaan puolueettomasti tavarantarkastajan tehtävässä. Tätä vaatimusta tukevat esteellisyyssäännökset. Tavarantarkastajan ollessa yksittäistapauksessa esteellinen tekemään tarkastusta, on hänen kieltäydyttävä tarkastuksen tekemisestä. Kaikki kaupalliset, ammatilliset ja yhteiskunnalliset liittymät eivät merkitse esteellisyyttä. Jos tavarantarkastajalla on sinänsä hyväksyttäviä liittymiä tarkastuksen käyttäjäryhmiin, on vaarana, ettei tarkastaja pysty toimimaan puolueettomasti ja riippumattomasti tavarantarkastustehtävässä. Tällainen tilanne voi olla kysymyksessä esim. silloin, kun tarkastaja toimii yrityksessä, joka on toimialallaan ainoa, tai lähes ainoa paikkakunnalla, jossa tarkastaja lähinnä tulisi toimimaan (kohta 6). Vaikka tilanne ei merkitse estettä hyväksymiselle, on tiettyyn tehtävään mahdollisesti liittyvää esteellisyyttä tarkasteltava erityisen huolellisesti
- Säännön kohdista 1) ja 7) voidaan tehdä poikkeuksia perustelluissa tapauksissa. Alle 30-vuotias henkilö voidaan hyväksyä tavarantarkastajaksi esim. tilanteessa, jossa ei ole saatavissa muuta henkilöä tarkastajaksi ja hakijalla on kaikki edellytykset hoitaa tavarantarkastustehtävä asianmukaisesti. Uusilla kehittyvillä aloilla, esim. it-alalla, paras asiantuntemus saattaa olla nimenomaan nuorehkoilla henkilöillä.

19 § Hyväksymisen voimassaolo⁹

Tavarantarkastajan hyväksyminen on voimassa määräaikaisesti kolmen vuoden ajan. Keskuskauppakamari voi uusia hyväksymisen tarkastajan hakemuksesta rajoittamattomia kertoja, mikäli muut uusimisen edellytykset täyttyvät.

Tavarantarkastajan hyväksyminen päättyy kuitenkin sen vuoden lopussa, jona hän täyttää 70 vuotta, ellei hän hae hyväksymiselleen jatkoa. Määräaikaista jatkoa 70 vuoden iän täyttymisen jälkeen voi hakea kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Jatko hyväksyntä 70 vuoden iän täyttymisen jälkeen edellyttää mm. seuraavien edellytysten täyttymistä:

- 1) Tarkastaja pystyy osoittamaan, että hän pitää edelleen *jatkuvasti yllä ammattitaitoaan* esimerkiksi harjoittamalla ammattia tai olemalla muutoin mukana työelämässä;
- 2) Tarkastaja pystyy suorittamaan tarkastuksia ohjesäännön edellyttämällä huolellisuudella sekä käyttämään sähköisiä järjestelmiä;
- 3) Tarkastajan hyväksymisen jatkolle on osoitettavissa joko alueellinen tarve, tarkastusalaan liittyvä tarve tai muu erityinen syy / peruste;
- 4) Muut uusimisen edellytykset täyttyvät

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan hyväksyminen on voimassa kerrallaan määräaikaisesti kolmen vuoden ajan siihen saakka, kunnes hän täyttää 70 vuotta. Tämän jälkeen uusintaa on haettava kahden vuoden välein. Lautakunta voi antaa erillisen ohjeen siitä, miten uusimisen edellytysten täytyminen 70 ikävuoden jälkeen voidaan todentaa. Lautakunta voi antaa myös muita erillisiä ohjeita tähän liittyen.

Tarkastajan on itse haettava tavarantarkastajalautakunnalta hyväksymisen uusimista. Tässä yhteydessä lautakunta harkitsee uusimisen edellytykset kokonaisuudessaan 18 §:n mukaisesti. Tavarantarkastajalla ei ole oikeutta vaatia hyväksymisen uusimista eikä valittaa Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnalle, mikäli hyväksyntää ei uusita.

Hyväksymisen uusimisen edellytyksenä on, että tarkastaja on huolehtinut kouluttautumisolollisuudestaan eli osallistunut vähintään yhteen ohjesääntökoulutukseen hyväksymisjaksolla sekä suorittanut vähintään yhden tavarantarkastuksen vuodessa (kolme tavarantarkastusta edellisen hyväksymiskauden aikana). 70 ikävuoden jälkeen tapahtuvan uusimisen edellytyksenä on edellä mainittujen lisäksi se, että tarkastaja osoittaa sen, miten hän ylläpitää ammattitaitoaan, miten hän suoriutuu tarkastuksista ohjesäännön edellytyksin, pystyy käyttämään sähköisiä järjestelmiä sekä millainen tarve jatkamiselle on.

20 § Tavarantarkastajan vakuutus

Keskuskauppakamarin hyväksymän tavarantarkastajan on annettava oikeudessa seuraava vakuutus: "Minä N.N., Keskuskauppakamarin hyväksymä tavarantarkastaja, vakuutan kunniani ja omantuntoni kautta täyttäväni huolellisesti,

⁹ 19 § on muutettu 11.12.2020. Poistettu ehdoton yläikäraja ja määritelty jatkamisen edellytykset 70 ikävuoden jälkeen.

rehellisesti ja puolueettomasti kaikki ne velvollisuudet, jotka minulla tässä ominaisuudessa on, pitäväni salassa, mitä minulle tässä toimessa luottamuksella uskotaan tai muutoin tulen tietämään ja noudattavani kaikkia niitä määräyksiä, jotka koskevat toimintaani." Mikäli tavarantarkastajan hyväksymisen voimassaolo uusitaan tai hän palaa tauon jälkeen tarkastustehtäviin, tavarantarkastajan ei tarvitse antaa uutta vakuutusta.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan on annettava oikeudessa ohjesäännön mukainen vakuutus. Mikäli oman asuin- tai työpaikan paikkakunnan tuomioistuimien ei suostu vastaanottamaan vakuutusta, tavarantarkastajan on hakeuduttava muuhun tuomioistuimeen vakuutuksen antamista varten.

5 luku. Tavarantarkastajana toimiminen

21 § HTT-ammattinimitys, HTT-kortti ja HTT-leimasin¹⁰

Tavarantarkastajalla on oikeus ja velvollisuus käyttää tavarantarkastustehtävissä ohjesäännön johdannossa mainittua ammattinimitystä. Muussa kuin tämän tavarantarkastusohjesäännön tarkoittamassa tavarantarkastustoiminnassa tavarantarkastajalla ei ole oikeutta käyttää HTT-ammattinimitystä eikä muullakaan tavalla antaa käsitystä, että hän toimisi tavarantarkastajana.

Kun tavarantarkastaja on antanut 20 §:n mukaisen vakuutuksen, Keskuskauppakamari antaa tavarantarkastajalle todistuksen, HTT-kortin, oikeudesta toimia tavarantarkastajana. Tavarantarkastaja saa HTT-leimasimen käyttöoikeuden HTT-kortin myötä. HTT-korttia tulee hakea hyväksytyä koesuoritusta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä tai muuten hyväksyntä raukeaa.

HTT-kortti ja HTT-leimasin ovat Keskuskauppakamarin omaisuutta. Kun tavarantarkastajan hyväksyminen päättyy, tavarantarkastajan tulee viipymättä palauttaa HTT-kortti ja HTT-leimasin Keskuskauppakamarille uhalla, että Keskuskauppakamari sopivaksi katsomallaan tavalla saattaa julkisuuteen tiedon hyväksymisen päättymisestä.

Tavarantarkastaja vastaa HTT-kortin ja HTT-leimasimen hankkimisesta aiheutuvista kuluista.

Tulkintaohje:

Muussa kuin tavarantarkastustoiminnassa tavarantarkastajalla ei ole oikeutta käyttää HTT-ammattinimitystä tai HTT-leimasinta eikä muullakaan tavalla antaa käsitystä, että hän toimisi tavarantarkastajana. Tarkastajalla ei ole näin ollen esimerkiksi oikeutta laatia muita lausuntoja allekirjoittaen ne HTT:nä tai leimaamalla ne HTT-leimasimella. Hänen ei tule myöskään antaessaan muita asiantuntijalausuntoja painottaa suullisesti olevansa tavarantarkastaja tavalla, josta voi syntyä väärinkäsitys toimimisesta ko. tapauksessa tarkastajana.

Mikäli tavarantarkastaja on oikeudessa muuna asiantuntijatodistajana kuin tavarantarkastajana, voi tarkastaja asiantuntemuksesta kysyttäessä todeta olevansa

¹⁰ HTT-leimasin on poistunut käytöstä 19.3.2018.

tavarantarkastaja, mutta tällöin hänen on selkeästi tuotava esiin, ettei ole toiminut tavarantarkastajana kyseisessä asiassa.

Kadonneen tai turmeltuneen HTT-kortin tilalle Keskuskauppakamari antaa pyydettäessä uuden. Keskuskauppakamari perii maksun HTT-kortista.

HTT-leimasin voidaan jättää tavarantarkastajan säilytettäväksi hyväksynnän päättymisen jälkeen edellyttäen, että HTT-leimasin on ensin mitätöity kauppakamarissa.

22 § Vastuuvakuuttamisvelvollisuus

Tavarantarkastajalautakunta antaa ohjeet tarkastajien tehtävien hoitamisesta mahdollisesti aiheutuvan vahingonkorvausvastuun varalta otettavasta vastuuvakuutuksesta tai muusta vakuudesta.

Tavarantarkastajalla on oltava Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan antamien ohjeiden mukainen vastuuvakuutus.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajalautakunnan päätöksen mukaan tavarantarkastajalla on oltava voimassaoleva vastuuvakuutus. Vakuutukselta edellytettävät ominaisuudet on esitetty tarkemmin tavarantarkastajalautakunnan antamassa ohjeessa.

Vastuuvakuutuksen puuttuminen on hyväksynnän peruuttamisen peruste.

Tarkastaja voi ottaa vakuutuksen HTT-yhdistyksen kautta, jolloin tieto voimassaolevista vakuutuksista saadaan yhdistykseltä suoraan tavarantarkastajalautakunnalle. Vakuutuksen voi ottaa myös muuta kautta, mutta vakuutuksen on kuitenkin aina täytettävä ohjesäännössä luetellut ominaisuudet ja tällöin tavarantarkastajan on myös vuosittain 1.6. mennessä toimitettava lautakunnalle kirjallisesti selvitys vakuutuksensa voimassaolosta ja sisällöstä. Mikäli selvitystä ei ole annettu, voi tavarantarkastajalautakunta peruuttaa tavarantarkastajan hyväksymisen. Hyväksynnän saa takaisin vain hakeutumalla uudestaan tavarantarkastajaksi.

23 § Ilmoitusvelvollisuus

Tavarantarkastajan on välittömästi ilmoitettava Keskuskauppakamarille

- 1) toimi- ja kotipaikassaan sekä yhteystiedoissaan tapahtuneet muutokset;
- 2) HTT-kortin tai HTT-leimasimen katoaminen;
- 3) tavarantarkastajan tuomitsemisesta rikoksesta, joka merkitään rikosrekisteriin sekä tuomitsemisesta liiketoimintakieltoon;
- 4) tavarantarkastajan asettamisesta konkurssiin tai tavarantarkastajaan kohdistuvan yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamisesta;
- 5) tavarantarkastajan yrityksen tai muun yrityksen, jossa tavarantarkastajalla on merkittävä osuus tai määräämisvalta, asettamisesta konkurssiin tai konkurssihakemuksen jättämisestä;
- 6) tavarantarkastajan estymisestä todennäköisesti pidemmän ajan kuin 3 kuukautta harjoittamasta tavarantarkastustoimintaa. Tässä tapauksessa

tavarantarkastajan on Keskuskauppakamarin vaatimuksesta palautettava väliaikaisesti Keskuskauppakamarille HTT- kortti ja HTT-leimasin.

- 7) muusta tapahtumasta tai olosuhteesta, jolla voi olla vaikutusta tavarantarkastusohjesäännön 18 §:n mukaisiin hyväksymisedellytyksiin.

Tavarantarkastajan on ilman aiheutonta viivytystä toimitettava tavarantarkastajalautakunnalle sen pyytämät tiedot, selvitykset, asiakirjat ja muut tallenteet, jotka ovat tavarantarkastajan toiminnan valvonnan kannalta tarpeen.

24 § Kouluttautumisvelvollisuus

Tavarantarkastajan on sillä erityisalueella, jolla hänet on hyväksytty tavarantarkastajaksi, jatkuvasti ja riittävästi koulutettava itseään sekä muutoin ylläpidettävä ammattitaitoaan. Tavarantarkastajan on osallistuttava tavarantarkastuksesta annettavaan koulutukseen.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan edellytetään osallistuvan kolmen vuoden aikana vähintään yhteen valtakunnalliseen koulutustilaisuuteen, joka koskee tavarantarkastusta järjestelmänä, ns. ohjesääntökoulutukseen. Muussa tapauksessa voidaan katsoa tarkastajan menettäneen pätevyytensä toimia tarkastajana.

Tavarantarkastajan on koulutettava itseään myös sillä erityisalueella, jolla hänet on hyväksytty tavarantarkastajaksi. Perusedellytys sinänsä jo on, että tarkastajan päätoiminen tehtävä liittyy kyseiseen toimialueeseen.

25 § Maksuvelvollisuus

Keskuskauppakamari voi määrätä tavarantarkastajatoiminnan ylläpitämisestä koituvien kulujen kattamiseksi maksuja, joiden perusteista määrätään Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakuntaa koskeissa säännöissä. Tavarantarkastajat ovat velvollisia suorittamaan Keskuskauppakamarille kaikki tavarantarkastusohjesäännössä tarkoitetut maksut ja tavarantarkastajatoiminnan ylläpitämiseen liittyvät kulut.

Tulkintaohje:

Tavarantarkastajan on suoritettava Keskuskauppakamarin määräämät maksut. Kyseisen velvollisuuden, kuten muidenkin ohjesäännön määräysten, rikkominen tai laiminlyönti on peruste tavarantarkastajan hyväksymisen peruuttamiselle.

6 luku. Tavarantarkastajahyväksymisen päättyminen

26 § Hyväksymisen päättyminen¹¹

Tavarantarkastajaksi hyväksyminen päättyy seuraavissa tapauksissa:

¹¹ 26 § on muutettu 11.12.2020. Poistettu ehdoton yläikäraja ja määritelty hyväksymisen päättyminen 70 ikävuoden jälkeen.

- 1) Tavarantarkastaja ilmoittaa Keskuskauppakamarille lopettavansa toimintansa tavarantarkastajana
- 2) tavarantarkastajan hyväksymisen määräaika on kulunut umpeen
- 3) kalenterivuosi, jonka aikana tavarantarkastaja on täyttänyt 70 vuotta, on päättynyt, eikä tavarantarkastaja ole hakenut hyväksynnälleen määräaikaista jatkoa
- 4) Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta peruuttaa hyväksymisen.

Hyväksymisen päättymisen toteaa 1) - 3) -kohdissa tavarantarkastajalautakunta. Hyväksymisen peruuttamisesta määrätään 27 §:ssä.

Tulkintaohje:

Ohjesäännössä on lueteltu tilanteet, joissa tavarantarkastajan hyväksyminen lakkaa automaattisesti. Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan ei tarvitse tehdä päätöksiä kohtien 1)-3) osalta, vaan asian toteaminen riittää.

27 § Hyväksymisen peruuttaminen

Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunta tai sen asiantuntijajaosto voi peruuttaa tavarantarkastajan hyväksymisen 26 §:n mukaisten tapausten lisäksi seuraavissa tapauksissa:

- 1) Tavarantarkastaja ei täytä enää 18 §:n mukaisia hyväksymisperusteita
- 2) tavarantarkastaja ei ole täyttänyt ohjesäännön tai sen nojalla annettujen ohjeiden tai Keskuskauppakamarin tavarantarkastajalautakunnan tavarantarkastajia tai kyseistä tarkastajaa koskevia päätöksiä tai määräyksiä
- 3) tavarantarkastaja vahingoittaa toiminnallaan tavarantarkastus- tai kauppakamaritoimintaa
- 4) tavarantarkastajalla ei ole voimassa olevaa vastuuvakuutusta
- 5) muusta perustellusta ja painavasta syystä.

Tulkintaohje:

Keskuskauppakamarilla on oikeus peruuttaa tavarantarkastajan hyväksyminen ohjesäännössä määrätyissä tapauksissa.

Tarkastustoiminnan vahingoittamiseksi katsotaan mm. se, että tavarantarkastaja tietoisesti jättää noudattamatta tai kehottaa muita olemaan noudattamatta tavarantarkastuksesta annettuja sääntöjä ja ohjeita.